

Tempus projekt za izboljšanje izobraževanja o okolju in infrastrukturi

1 UVOD

V slovenskih nacionalnih prioritetah za Tempus projekte v obdobju 1996-97, ki jih sestavlja Ministrstvo za šolstvo in šport, je bila v odstavku 2.2 slovenskih prednostnih usmeritev (Guide for applicants: Tempus Priorities for Academic year 1996/97) naslednja navedba:

2.2 Prestrukturiranje izobraževanja na področju urbanističnega in regionalnega planiranja s poudarkom na uvajanju interdisciplinarnega sodelovanja¹.

Prednost bo dana projektom s področja geodezije, ekonomije in okoljevarstvenim vidikom v infrastrukturnih² projektih.

SJEP (Struktural Joint European Project) projekti so na splošno usmerjeni k reformam univerzitetnih izobraževalnih sistemov in struktur visokošolskih ustanov v izbranih državah srednje in vzhodne Evrope. Končni cilj je zagotoviti enakovredne in primerljive študijske programe med evropskimi univerzami, kar je nujen pogoj tudi za poenotenje skupnega tržišča delovne sile v načrtovani ekonomsko združeni Evropi. Pričujoči SJEP projekt se mora zato uskladiti in vklopiti v sedanje razvojne strategije Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, da se bo lahko dosegel maksimalni učinek njegovih dejavnosti in hkrati sinergija vzporednih razvojnih načrtov. Osnovni cilj odobrenega in pravkar začetega strukturalnega Tempus projekta je prispevati k navedeni usmeritvi ter hkrati podpreti izvedbo in realizacijo vseevropskega sodelovanja, ki vključuje povezovanje akademskih izobraževalnih ustanov srednje in vzhodne Evrope ter Evropske skupnosti.

2 ZASNOVA PROJEKTA

Osnovni cilj strukturalnega Tempus projekta Izboljšanje izobraževanja o okolju in infrastrukturi je preoblikovanje nekaterih fakultetnih usmeritev in njihovih vsebin na področju urbanističnega in regionalnega planiranja³ ter celovitega upravljanja z nepremičninami. Neposredni rezultat projekta, ki bo predvidoma trajal naslednja tri leta, bo izdelava ustrežnejših in posodobljenih študijskih programov Geodetskega oddelka Fakultete za gradbeništvo in geodezijo (FGG) za vse omenjene programske usmeritve.

Začetne dejavnosti projekta vključujejo tudi poglobljeno razpoznavo družbenih potreb po tovrstnem izobraževanju, na podlagi katerih bo projektna ekipa sestavila osnutke in kasneje tudi predloge vseh potrebnih študijskih načrtov. Aktivnosti projekta predvidevajo tudi organizacijo več mednarodnih seminarjev, na katerih se bo obravnavala omenjena izobraževalna problematika s sodelujočimi kolegi iz evropskih univerz. Poudarek bo zato na oblikovanju študijskih programov, ki bodo upoštevali prevladujoče evropske usmeritve na tem področju.

3 SODELUJUČE USTANOVE

Koordinator in vodja celotnega strukturalnega Tempus projekta Izboljšanje izobraževanja o okolju in infrastrukturi je:

prof.dr. Erik Stubkjær
Aalborg University, Department of Development and Planning
Aalborg, Danska

Nacionalni koordinator v Sloveniji je:

doc.dr. Radoš Šumrada
Univerza v Ljubljani, FGG
Slovenija

Koordinatorji sodelujočih ustanov v Evropski skupnosti so naslednji:

prof.dr. Theo Bogaerts
Delft University of Technology, Faculty of Geodetic Engineering
Delft, Nizozemska

prof.dr. Kari I. Levaenen
Helsinki University of Technology, Institute of Real Estate Studies
Espoo, Finska

prof.dr. Hans Mattsson
Royal Institute of Technology, Real Estate Planning and Land Law
Stockholm, Švedska

prof.dr. Andrew U. Frank
Technical University Vienna, Department of Geoinformation
Dunaj, Avstrija

Ostale sodelujoče ustanove v Sloveniji, državah EU in EFTE, pa so naslednje:

mag. Božena Lipej
Ministrstvo za okolje in prostor, Geodetska uprava Republike Slovenije
Slovenija

prof.dr. Gunnar Balle
Agricultural University of Norway, Department of Land Use and Landscape
Ås, Norveška

prof.dr. Werner Kuhn
University of Muenster, Department of Geoinformatics
Muenster, Nemčija

dr. Kirsten Worm
Ministry of Environment and Energy
Koebenhavn, Danska

4 CILJI PROJEKTA

FGG pričakuje od Tempus projekta interne spremembe z namenom, da se za študente geodezije izboljša izobraževalna struktura in posodobi študijski program na področjih urbanističnega in regionalnega planiranja ter upravljanja z nepremičninami. Obstaja potreba po preoblikovanju študijskega programa geodetov na teh področjih z namenom, da se ustrezno odgovori na nove potrebe, ki nastajajo v družbi v tem prehodnem obdobju prilagajanja na tržno ekonomijo.

V družbi obstajajo in se izražajo potrebe po dobro izobraženih izvedencih, ki bodo podpirali takšne gospodarske spremembe in hkrati upoštevali trajnostni prostorski razvoj. Fakulteta bo tudi poskusila premagati tradicionalno družbeno in gospodarsko odmaknjenost akademskih ustanov, ki je bila značilnost minule socialistične družbene ureditve. Takšna prizadevanja predstavljajo pričakovane zunanje spremembe o družbeni in gospodarski vlogi fakultete.

Osnovni cilj strukturalnega Tempus projekta je priprava kakovostnih predlogov za preoblikovanje študijskega programa na področju kontinuiranega prostorskega planiranja in celostnega upravljanja z nepremičninami, ki se izvajajo na FGG-ju, Oddelku za geodezijo. SJEP bo obravnaval in skušal odgovoriti predvsem na naslednja vprašanja oziroma postavke:

- položaj FGG-ja oziroma Oddelka za geodezijo v slovenskem akademskem okolju in vloga ter povezave fakultete v srednji Evropi,
- relativen položaj FGG-ja glede na politične in upravne organizacije, zasebna podjetja, javne zavode, ter organizacije, ki zaposlujejo večino diplomantov fakultete,
- podrobna primerjalna ocena vloge ter položaja FGG-ja glede na zgoraj navedene postavke,
- razvojni plan fakultetnih virov v smislu kakovostnega pedagoškega osebja, učnih programov, učbenikov, učnih pripomočkov in opreme,
- izvedbeni načrt za opisani razvojni plan fakultete.

SJEP bo v začetni analitični fazi skušal podrobno predstaviti predvsem naslednje vsebinske sklope, ki jih je za uspešno izvedbo projekta treba podrobno analizirati in utemeljiti:

- opredelitev sedanjega stanja na področju univerzitetnega in visokošolskega izobraževanja geodetskih strokovnjakov za področja prostorskega planiranja in upravljanja z nepremičninami (analiza stanja in problemskega področja),
- opredelitev potreb geodetske stroke in družbe kot celote do problemov izobraževanja geodetskih strokovnjakov za navedeni področji (analiza uporabniških potreb),
- vizijo rešitev in nadaljnjega razvoja oziroma konkretnije posodobitve izobraževalnega procesa ter hkratno opredelitev ustreznega učnega programa za omenjeni področji (analiza možnih rešitev).

- 1 Interdisciplinarno sodelovanje se v tej razlagi nanaša na izobraževalne metode, kjer se predmeti različnih disciplin (denimo geodezije, javne uprave, zakonodaje, itd.) poučujejo v enotnem študijskem programu. Učna usmeritev je tako bolj problemsko ali uporabniško

usmerjena za razliko od bolj stroge ali ločene obravnave problematike po posameznih panogah.

- 2 Infrastruktura se v tem projektu nanaša na dejavnosti javnih ustanov, katerih osnovni cilji so predvsem naslednji:
 - vzpostavitev ali registracija sprememb sedanjega stanja nepremičnin v prostoru glede na:
 - spremembo uporabe ali spremenjenih stvarnih pravic do nepremičnin,
 - vplive na okolje, ki nastanejo zaradi različnih vplivov uporabe ali sevanja.
 - vzpostavitev ali sprememba informacijskih sistemov, ki obravnavajo prostorske podatke in informacije.
- 3 Urbanistično in regionalno planiranje se v tem projektu pojmuje kot:
 - regulativno planiranje izrabe tal, ki je povezano z regionalnimi in lokalnimi ustanovami in ustrezno pripravo planskih dokumentov, ter izdajanjem potrebnih dovoljenj, skladnih s takšnimi plani;
 - javno planiranje, kjer se obsežni plani za urejanje fizičnega prostora na regionalni in lokalni ravni predložijo v obvezno javno obravnavo ter se sprejemajo in izvajajo samo skladno z zakonskimi določili;
 - planiranje javnih investicij, kar vključuje razvoj in pripravo zemljišč, zagotavljanje urbane infrastrukture, ter projektantski in urbanistični pristopi pri prenovi naselij;
 - planiranje v tržnih razmerah.

Zahvala: Ob koncu tega poročila bi se želel še posebej zahvaliti vodstvu Geodetske uprave Republike Slovenije ter zlasti sodelujoči udeleženci Geodetske uprave v celotnem projektu za razumevanje in vso omogočeno logistično in materialno pomoč, ki je bila nujno potrebna za vzpostavitev začetnih pogojev tako obsežnega projekta Tempus.

doc.dr. Radoš Šumrada
FGG-Oddelek za geodezijo, Ljubljana

Prispelo za objavo: 1996-10-02

Geodezija na Hrvaškem

SPLOŠNO

Med preučevanjem zgodovinskih podatkov o geodetskih meritvah lahko med številkami, merili, nazivi in opisi zemljevidov in načrtov preberemo skrito preprosto življenjsko resnico o povezanosti geodetov in geodezije z mirnim in civiliziranim življenjem. Mogoče je že dayno tega to razumela tudi cesarica Marija Terezija, ko je ugotovila, da brez geodetov in njihovih zemljevidov ni mogoče uspešno razvijati cesarstva niti ohranjati njegove impresivne velikosti.

Oblika hrvaške države je svojevrstna, saj obsega s kopnim in z otoki 56 538 km² površine. Površina Jadranskega morja, ki spada pod njeno ozemlje, znaša 31 067 km². Dolžina obale kopnega ob morju je 1 777,7 km, medtem ko je meja po kopnem z drugimi državami dolga 2 028 km. V začetku vojne, leta 1991, je imela Hrvaška 4 760 000 prebivalcev. Hrvaška je parlamentarna večstrankarska republika, pisava je latinica, jezik pa hrvaščina. Zagreb je industrijsko, bančno in kulturno središče s približno 1 000 000 prebivalci; mesto z 28 fakultetami, tremi umetniškimi